

Höst- och vårbehandling mot örtogräs i höstvet

Om försöken

Vid en hög ogräsförekomst, speciellt viol, redan på hösten är en höstbehandling ofta fördelaktig både vad gäller effekt och lönsamhet. Ogräsen har inte hunnit att etablera sig, är mindre och därigenom mer lättbekämpade, vilket möjliggör användning av lägre doser. När arter som gror både höst och vår dominerar, t.ex. snärjmåra och våtarv, bör man vänta till våren, speciellt vid sen sådd och/eller låg ogräsförekomst. Syftet med försöksserie L5-306 är att göra en jämförelse mellan höst- och vårbehandling mot örtogräs i höstvet. I försöken har tre icke registrerade preparat ingått. Lotus, Tarok och Tooler. Lotus innehåller cinidon-ethyl som är kontaktverkande. Tooler innehåller tritosulfuron som är en sulfonylurea. Tarok är en färdigblandning mellan cinidon-ethyl och tritosulfuron. Primus är en flytande sulfonylurea och registrerades i oktober 2002. Försöken låg i fält sådda med sorterna Kosack (1 fält), Lars (2), Stava (4) och Tarso (3). Kosack har en strållängd på 106 cm, Stava 101, Lars 92 och Tarso 81 cm. Kortare sorter släpper igenom mer ljus och konkurrerar därmed sämre mot ogräsen.

I tabell 3 till 8 redovisas resultaten från de tre olika försöksområdena.

Ogräseffekt

FIV

Ogräsmängden var relativt hög i försöken, 355 g/m², och de dominerande ogräarterna var då, förgätmigej, snärjmåra och våtarv, se tabell 3. Behandlingarna hade god till mycket god effekt mot ”samtliga örtogräs”, förutom Duplosan Meko på hösten (led 2). Det var dock stor variation i effekt mot enskilda ogräarter. En höstbehandling gav klart sämre effekt mot då än en vårbehandling,

vilket förklaras av att då är ett vårgroende ogräs. När dosen Ally Class halverades (led 13 och 14) sjönk ogräseffekten från 99 till 92 % mot ”samtliga ogräs”. Betydligt sämre blev effekten på förgätmigej. Skörden påverkades marginellt.

Svea

Ogräsmängden var måttlig, 235 g/m², och de dominerande ogräarterna var baldersbrå, förgätmigej, snärjmåra och våtarv, se tabell 5. Behandlingarna hade god till mycket god effekt mot ”samtliga örtogräs”, med undantag av Tarok, (led 7) som endast hade en 50-procentig ogräseffekt. Det var stora variationer i effekt mot enskilda ogräarter. En vårbehandling gav bättre effekt mot snärjmåra jämfört med en höstbehandling, med undantag av Tarok (led 7). Bäst effekt mot samtliga örtogräs gav Cougar på hösten (led 3), Ally Class (led 9 och 10), Express + Starane (led 11) och Cougar + Gratil (led 12) på våren. När dosen av Ally Class halverades (jämför led 9 och 10) så sjönk ogräseffekten mot ”samtliga ogräs” från 94 till 90 %. Skörden påverkades marginellt.

ÖSF

Ogräsmängden var måttlig, 213 g/m², och de dominerande ogräarterna var lomme, penningört, snärjmåra, viol och våtarv, se tabell 7. Samtliga behandlingar, förutom led 2 och 6, hade god till mycket god effekt mot ”samtliga örtogräs”, men med stor variation i effekt mot enskilda ogräarter, speciellt mot snärjmåra och viol. En höstbehandling gjordes med Cougar 0,3 liter (led 5) och tanken var att ledet skulle kompletteras med en vårbehandling om behov förelåg, vilket det inte bedömdes göra i något av försöken. Express testades vid olika spruttidpunkter och i blandning med olika preparat. Bäst ogräseffekt er-

hölls i Express + Primus (led 16). När dosen Ally Class halverades (jämför led 12 och 13) sjönk effekten mot ”samtliga ogräs” med endast 2 %. Effekten mot viol sjönk med 5 %. Skörden påverkades marginellt.

Skörderesultat

FiV

Skördenivån i obehandlat led varierade mellan 7 100 och 8 400 kg/ha, se tabell 4. På Håbergs egendom ökade skörden efter en behandling med upptill 23 %. I det försöket var också ogräsmängden i obehandlat led högst, 525 g/m².

Svea

Skördenivån i obehandlat led varierade mellan 6 000 och 7 400 kg/ha, se tabell 6. En behandling ökade skörden med upp till 7 %. En statistiskt säker skillnad i skörd förelåg endast i några fall, främst i försöket på Tistersta. Detta kan troligtvis förklaras med den relativt låga ogräsmängden i kombination med att grödan led av torka.

ÖSF

Skördenivån i obehandlat led varierade mellan 7 700 och 8 500 kg/ha, se tabell 8. En behandling ökade skörden med mellan 2 och 9 % i Östergötland, vilket i de flesta fall var en statistiskt säker skillnad för alla behandlingar jämfört med obehandlat. I försöket i Sörmland var ogräsmängden låg, endast 43 g/m², och ingen av behandlingarna gav en statistiskt säker skördeökning jämfört med obehandlat.

Slutsats

- Kontrollera förekomsten av ogräs redan på hösten.
- Bekämpa på hösten om förekomsten av viol är hög. Vänta till våren om inte optimala sprutbetingelser råder.
- Bekämpa på våren om snärjmåra och våtarv dominerar, speciellt vid sen sådd och låg ogräsförekomst.
- Välj preparat och dos efter de dominerande ogräarterna.

Tabell 3. Plan L5-306. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Ogräseffekter. Resultat från 3 försök 2002 inom FiVs försöksområde.

Försöksled	Rel.tal	Antal försök	Sprut-tidp	Dån	Förgät-migej	Snärj-måra	Våt-arv	Samtl örtogräs
1	Obehandlat	3		<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
2	Duplosan Meko 1,2 l	3	1)	37	97	14	3	44
3	Bacara 0,75 l	3	1)	32	0	7	0	20
4	Cougar 0,75 l	3	1)	39	33	13	1	29
5	Cougar 0,3 l+		1)					
	Gratil 75 WG 15 g+vätmedel	3	5)	17	45	2	2	15
6	Cougar 0,5 l+		1)					
	Gratil 75 WG 15 g+vätmedel	3	5)	3	5	1	2	5
7	Cougar 0,3 l+		1)					
	Primus 0,075 l+vätmedel	3	5)	2	14	6	0	3
8	Express 2,0 tabl+Platform 40 g	3	1)	33	23	14	2	28
9	Lotus 0,15 l+Duplosan Meko 1,0 l	3	1)	35	36	1	5	26
10	Lotus 0,25 l+Duplosan Super 1,5 l	3	4)	7	65	7	8	15
11	Tarok 125 g+Citowett 2000 1,0 l	3	4)	1	20	1	1	3
12	Tooler 70 g+vätmedel	3	4)	8	14	9	2	12
13	Ally Class 50 g	3	4)	0	6	1	0	1
14	Ally Class 25 g	3	4)	1	80	5	0	8
15	Express 2,0 tabl+Platform 40 g	3	4)	18	41	29	0	23
16	Express 1,5 tabl+							
	Starane 0,5 l+vätmedel	3	5)	0	3	4	0	2
17	Express 1,5 tabl+							
	Primus 0,1 l+vätmedel	3	5)	0	4	1	0	2
18	Primus 0,1 l+vätmedel	3	5)	3	7	4	0	5
19	Primus 0,1 l+Platform 40 g	3	5)	5	12	2	0	5
20	Ally Class 35 g+Starane 180 0,35 l	3	5)	0	3	1	0	2
21	Bacara 0,5 l+							
	Gratil 75 WG 15 g+vätmedel	3	5)	7	3	2	21	11
22	Cougar 0,5 l+							
	Gratil 75 WG 15 g+vätmedel	3	5)	3	2	1	0	5
23	Cougar 0,5 l+Starane 0,5 l	3	5)	1	22	14	1	3
Ogräs vikt i obehandlat g/m ²				128	26	214	51	355
Antal försök				3	2	2	3	3

1) Då grödan har 1,5-2 blad på hösten

4) Mycket tidig vår, 10-14 dygn före normal Expressbehandling

5) Vid tillväxtens början på våren

Tabell 4. Plan L5-306. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Kärnskörd och fältuppgifter. Resultat från 3 försök 2002 inom FiVs försöksområde.

Försöksled	Sprut-tidp	Nygård Vargön "Pn"		Håbergs egendom Grästorp, "R"		Emtunga gård Vara, "R"	
		Skörd	Rel. tal	Skörd	Rel. tal	Skörd	Rel. tal
1 Obehandlat		8401	100	7103	100	7472	100
2 Duplosan Meko 1,2 l	1)	+283	103	+163	102	+171	102
3 Bacara 0,75 l	1)	+364	104	+806	111	+368	105
4 Cougar 0,75 l	1)	+487	106	+465	107	+373	105
5 Cougar 0,3 l+	1)						
Gratil 75 WG 15 g+vätmedel	5)	+396	105	+1185	117	+621	108
6 Cougar 0,5 l+	1)						
Gratil 75 WG 15 g+vätmedel	5)	+361	104	+1413	120	+402	105
7 Cougar 0,3 l+	1)						
Primus 0,075 l+vätmedel	5)	+537	106	+1446	120	+417	106
8 Express 2,0 tabl+Platform 40 g	1)	+522	106	+433	106	+355	105
9 Lotus 0,15 l+Duplosan Meko 1,0 l	1)	+530	106	+449	106	+495	107
10 Lotus 0,25 l+ Duplosan Super 1,5 l	4)	+445	105	+1319	119	+673	109
11 Tarok 125 g+Citowett 2000 1,0 l	4)	+527	106	+1356	119	+525	107
12 Tooler 70 g+vätmedel	4)	+198	102	+1328	119	+345	105
13 Ally Class 50 g	4)	+446	105	+1221	117	+557	107
14 Ally Class 25 g	4)	+318	104	+1324	119	+619	108
15 Express 2,0 tabl+Platform 40 g	4)	+157	102	+1366	119	+67	101
16 Express 1,5 tabl+Starane 0,5 l+vätmedel	5)	+212	103	+1654	123	+447	106
17 Express 1,5 tabl+Primus 0,1 l+vätmedel	5)	+513	106	+1359	119	+365	105
18 Primus 0,1 l+vätmedel	5)	+419	105	+1611	123	+470	106
19 Primus 0,1 l+Platform 40 g	5)	+309	104	+1469	121	+539	107
20 Ally Class 35 g+Starane 180 0,35 l	5)	+443	105	+1366	119	+355	105
21 Bacara 0,5 l+Gratil 75 WG 15 g+vätmedel	5)	+431	105	+1231	117	+420	106
22 Cougar 0,5 l+Gratil 75 WG 15 g+vätmedel	5)	+427	105	+1375	119	+398	105
23 Cougar 0,5 l+Starane 0,5 l	5)	+384	105	+1340	119	+324	104
LSD 5 %, kg/ha		387		350		268	
Sort		Tarso		Tarso		Stava	
1) Då grödan har 1,5-2 blad på hösten		01-11-14		01-11-13		01-11-12	
4) Mkt tidig vår, 10-14 dygn före normal Expressbeh.		02-04-18		02-04-18		02-04-24	
5) Vid tillväxtens början på våren		02-05-07		02-05-07		02-05-08	

Tabell 5. Plan L5-306. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Ogräseffekter. Resultat från 3 försök 2002 inom Sveas försöksområde.

Försöksled	Antal försök	Sprut-tidp	Balders-brå	Förgät-migej	Snärj-måra	Våt-arv	Samtl örtogräs
1 Obehandlat Rel.tal	3		100	100	100	100	100
2 Duplosan Meko 1,2 l	3	1)	0	53	7	1	22
3 Cougar 0,75 l	3	1)	1	4	14	1	6
4 Express 2,0 tabl+vätmedel	3	1)	2	18	30	21	24
5 Lotus 0,15 l+Duplosan Meko 1,0 l	3	1)	0	41	2	2	13
6 Lotus 0,25 l+Duplosan Super 1,5 l	3	4)	3	48	0	20	26
7 Tarok 125 g+Citowett 2000 1,0 l	3	4)	27	79	45	50	51
8 Tooler 70 g+vätmedel	3	4)	0	33	4	31	24
9 Ally Class 50 g	3	5)	0	1	0	11	6
10 Ally Class 25 g	3	5)	0	5	0	13	10
11 Express 1,5 tabl+ Starane 0,6 l+vätmedel	3	5)	0	1	0	1	6
12 Cougar 0,5 l+ Gratil 75 WG 15 g+vätmedel	2	5)	1	5	4	3	3
Ogräs vikt i obehandlat g/m ²			49	82	47	68	235
Antal försök			1	3	2	3	3

1) Då grödan har 1,5-2 blad på hösten

4) Mycket tidig vår, 10-14 dygn före normal Expressbehandling

5) Vid tillväxtens början på våren

Tabell 6. Plan L5-306. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Kärnskörd och fältuppgifter. Resultat från 3 försök 2002 inom Sveas försöksområde.

Försöksled	Sprut-tidp	Sättra gård, Upplands Väsby, AB		Strömsvik Kolbäck U		Tistersta Munktorp Köping, U	
		Skörd	Rel. tal	Skörd	Rel. tal	Skörd	Rel. tal
1 Obehandlat		6004	100	7433	100	6106	100
2 Duplosan Meko 1,2 l	1)	+41	101	+208	103	+277	105
3 Cougar 0,75 l	1)	+440	107	+177	102	+266	104
4 Express 2,0 tabl+vätmedel	1)	+211	104	-92	99	+130	102
5 Lotus 0,15 l+Duplosan Meko 1,0 l	1)	+208	103	+24	100	+325	105
6 Lotus 0,25 l+Duplosan Super 1,5 l	4)	+125	102	-9	100	+270	104
7 Tarok 125 g+Citowett 2000 1,0 l	4)	+138	102	-90	99	+83	101
8 Tooler 70 g+vätmedel	4)	+111	102	-244	97	+207	103
9 Ally Class 50 g	5)	-80	99	+179	102	+303	105
10 Ally Class 25 g	5)	+152	103	-74	99	+183	103
11 Express 1,5 tabl+Starane 0,6 l+vätm.	5)	+330	105	+70	101	+44	101
12 Cougar 0,5 l+Gratil 75 WG 15 g+vätm.	5)	+214	104	+215	103		
LSD 5 %, kg/ha		264		361		156	
Sort		Tarso		Lars		Kosack	
1) Då grödan har 1,5-2 blad på hösten		01-10-16		01-10-22		01-10-22	
4) Mycket tidig vår, 10-14 dygn före normal Expressbehandling		02-04-12		02-04-12		02-04-25	
5) Vid tillväxtens början på våren		02-05-02		02-05-07		02-05-07	

Tabell 7. Plan L5-306. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Ogräseffekter. Resultat från 4 försök 2002 inom ÖSFs försöksområde.

Försöksled	Antal försök	Sprut-tidp	Lomme	Pen-ning-ört	Snärj-måra	Viol	Våt-arv	Samtl ört-ogräs
1 Obehandlat Rel.tal	4		100	100	100	100	100	100
2 Duplosan Meko 1,2 l	4	1)	0	0	29	72	0	25
3 Bacara 0,75 l	4	2)	0	0	0	1	0	4
4 Cougar 0,75 l	4	2)	0	0	5	3	0	6
5 Cougar 0,3 l+(behovsanp. vår)	4	2)	2	0	44	3	0	18
6 Express 2,0 tabl+Platform 40 g	4	2)	3	0	27	53	0	22
7 Express 1,0 tabl+vätmedel		2)						
Express 1,5 tabl+Platform 40 g	4	5)	0	0	34	65	0	15
8 Lotus 0,15 l+Duplosan Meko 1,0 l	4	3)	0	1	19	25	0	11
9 Lotus 0,25 l+Duplosan Super 2 l	4	4)	0	0	2	29	5	12
10 Tarok 125 g+Citowett 2000 1,0 l	4	4)	0	0	0	47	0	14
11 Tooler 70 g+vätmedel	4	4)	0	0	1	35	0	15
12 Ally Class 50 g	4	4)	0	0	1	5	0	3
13 Ally Class 25 g	4	4)	1	0	2	10	0	5
14 Express 2,0 tabl+Platform 40 g	4	4)	0	0	10	21	0	9
15 Express 1,5 tabl+ Starane 0,5 l+vätmedel	4	5)	0	0	0	39	0	7
16 Express 1,5 tabl+ Primus 0,1 l+vätmedel	4	5)	0	0	0	4	0	1
17 Primus 0,1 l+vätmedel	4	5)	0	0	1	75	0	15
18 Primus 0,1 l+Platform 40 g	4	5)	4	7	3	52	0	13
19 Ally Class 35 g+Starane 180 0,35 l	4	5)	0	0	0	6	0	5
20 Cougar 0,5 l+ Gratil 75 WG 15 g+vätmedel	4	5)	0	0	0	2	0	2
Ogräs vikt i obehandlat g/m ²			130	70	132	51	104	213
Antal försök			1	1	2	2	1	4

- 1) Då grödan har 1,5-2 blad på hösten
- 2) Då grödan har 2-3 blad på hösten
- 3) Då grödan har 2-3 blad på hösten, ogräs inkl snärjmåra skall ha kommit upp
- 4) Mycket tidig vår, 10-14 dygn före normal Expressbehandling
- 5) Vid tillväxtens början på våren

Tabell 8. Plan L5-306. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Kärnskörd och fältuppgifter. Resultat från 4 försök 2002 inom ÖSFs försöksområde.

Försöksled	Sprut-tidp	Hjälmars-berg, T		Hyttringe Borens-berg, E		Svällinge Vadstena E		Klaham-mar, Stal-larholmen D	
		Sk. Rel. tal	Sk. Rel. tal	Sk. Rel. tal	Sk. Rel. tal	Sk. Rel. tal			
1 Obehandlat			8510 <u>100</u>	8360 <u>100</u>	7700 <u>100</u>				
2 Duplosan Meko 1,2 l	1)		+180 102	+510 106	+0 100				
3 Bacara 0,75 l	2)		+490 106	+650 108	+20 100				
4 Cougar 0,75 l	2)		+520 106	+700 108	+220 103				
5 Cougar 0,3 l+(behovsanpassn vår)	2)		+480 106	+560 107	+130 102				
6 Express 2,0 tabl+Plattform 40 g	2)		+470 106	+750 109	+410 105				
7 Express 1,0 tabl+vätmedel	2)								
Express 1,5 tabl+Plattform 40 g	5)		+610 107	+640 108	+470 106				
8 Lotus 0,15 l+Duplosan Meko 1,0 l	3)		+430 105	+720 109	-70 99				
9 Lotus 0,25 l+Duplosan Super 2 l	4)		+270 103	+560 107	+0 100				
10 Tarok 125 g+Citowett 2000 1,0 l	4)		+590 107	+590 107	+50 101				
11 Tooler 70 g+vätmedel	4)		+400 105	+440 105	+50 101				
12 Ally Class 50 g	4)		+460 105	+740 109	+320 104				
13 Ally Class 25 g	4)		+420 105	+690 108	+320 104				
14 Express 2,0 tabl+Plattform 40 g	4)		+470 106	+320 104	-190 98				
15 Express 1,5 tabl+ Starane 0,5 l+vätmedel	5)		+540 106	+530 106	+190 102				
16 Express 1,5 tabl+ Primus 0,1 l+vätmedel	5)		+620 107	+640 108	+150 102				
17 Primus 0,1 l+vätmedel	5)		+440 105	+310 104	+400 105				
18 Primus 0,1 l+Plattform 40 g	5)		+310 104	+660 108	+150 102				
19 Ally Class 35 g+Starane 180 0,35 l	5)		+500 106	+710 108	+170 102				
20 Cougar 0,5 l+ Gratil 75 WG 15 g+vätmedel	5)		+430 105	+550 107	-150 98				
LSD 5 %, kg/ha			350	310	530				
Sort		Stava	Lars	Stava	Stava				
1) Då grödan har 1,5-2 blad på hösten		01-10-05	01-10-15	01-10-06	01-10-15				
2) Då grödan har 2-3 blad på hösten		01-10-15	01-10-18	01-10-15	01-10-20				
3) Då grödan har 2-3 blad på hösten, ogräs inkl snärjmåra skall ha kommit upp		01-10-15	01-10-18	01-10-15	01-10-20				
4) Mycket tidig vår, 10-14 dygn före normal Expressbehandling		02-04-05	02-04-17	02-04-17	02-04-24				
5) Vid tillväxtens början på våren		02-05-02	02-05-07	02-05-06	02-05-02				